

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

DS-DIBA

Eina de valoració social per als Serveis Socials Bàsics

Miguel A. Manzano, Étienne Pagès i Marta Solé.

Gerència de Serveis de Benestar Social. Diputació de Barcelona

Vic, 6 i 7 de juliol del 2017

inclusió.cat

I Congrés de l'Acció Social

Introducció

És necessària una eina de valoració social als serveis socials bàsics?

- L'estratègia adaptativa
- El valor de l'equitat
- La necessitat d'acumulació de coneixement

Diagnòstic social o valoració social?

- Les tècniques professionals al contínuum assistencial
- Cribratge, baremacions i plans d'intervenció

Eines de valoració social

- Copiar o crear?
- D'objectes i epistemologies

Metodologia

Sinèrgies per al canvi cultural a l'organització

- Investigació-Acció (Lewin K, 1973)
- Els i les professionals: judici d'experts (Cabero y Llorente, 2013)

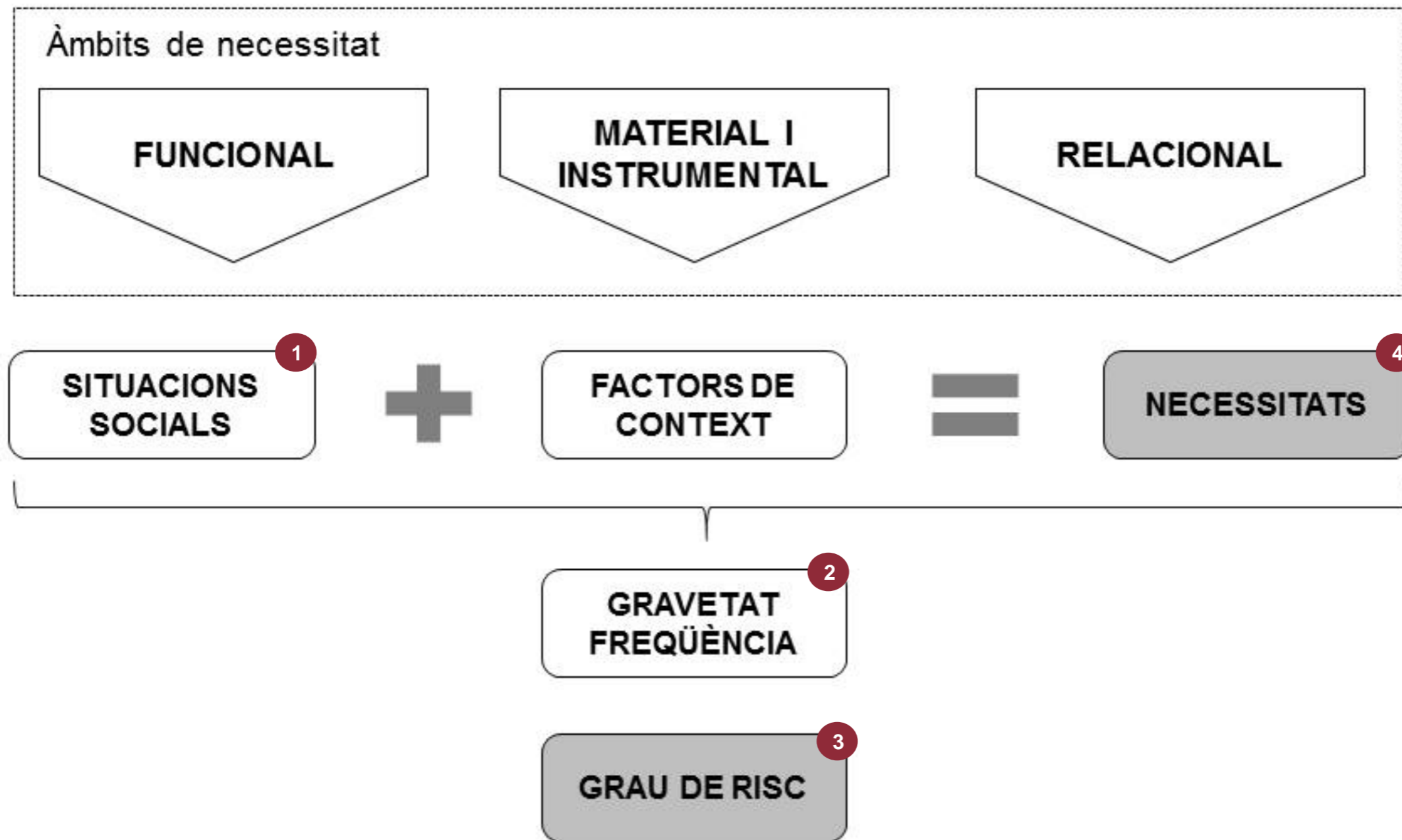
Creació de coneixement per acumulació

- L'anàlisi de casos: conceptualitzar la realitat
- L'anàlisi crítica col·lectiva
- 16 municipis, 200 professionals, 160 sessions de grup
- Badalona, El Prat del Llobregat, Igualada, Manlleu, Martorell, Montcada i Reixac, Olesa de Montserrat, Sant Adrià del Besós, Sant Feliu de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Viladecans, Dosrius, Matadepera, Premià de Dalt, Tordera i Vilassar de Dalt

Resultats

MAPA CONCEPTUAL DS-DIBA

Situacions Socials

Funcional

- Manca d'autonomia personal a les activitats bàsiques de la vida diària
- Manca d'autonomia personal a les activitats instrumentals de la vida diària

Material i instrumental

- Manca d'habitatge
- Habitatge deficient
- Habitatge insegur
- Habitatge massificat
- Risc de pèrdua o manca serveis/subministraments
- Sense ingressos
- Ingressos insuficients
- Administració deficient
- Manca de qualificació i/o d'orientació laboral
- Manca de competències professionals transversals

Relacional

- Dificultats d'aprenentatge escolar
- Manca de competències relacionals a l'escola
- Escolaritat obligatòria inacabada
- Absentisme escolar
- Assetjament escolar
- Maltractament
- Abús Sexual
- Negligència amb persones vulnerables
- Dificultats per assumir responsabilitats familiars i socials
- Estrès derivat de la situació familiar
- Sobre-responsabilitat
- Dificultats en les relacions familiars
- Manca de recursos personals i autonomia en la presa de decisions
- Manca d'higiene o desordre al domicili
- Dificultats en les relacions socials i a la participació a la comunitat
- Rebuig social
- Addiccions
- Desatenció institucional
- Activitats marginals

43 factors
identificats segons
la seva incidència
com a **risc o**
protecció
individualment o al
cas

Resultats

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Valoració Social					Versió 3.0. (04.2017)			
Àmbit	Situació Social	Definició	Gravetat	Evidències gravetat	Freqüència	Evidències Freqüència	Risc/impacte per àmbit de necessitat	Factors de Context (de risc o de protecció)
1. AUTONOMIA	Manca d'autonomia personal a les activitats bàsiques de la vida diària (A.1)	Situació en què la persona no pot desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària (alimentació, higiene, seguiment mèdic i farmacològic, mobilitat personal, descans, etc.), independentment de la causa que la motiva: malaltia física o psíquica, trastorn mental, deteriorament cognitiu, discapacitat física, psíquica, intel·lectual o sensorial, etc.	Baixa	Necessita suport/atenció/supervisió en algun moment puntual de la setmana/dia	Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	VULNERABILITAT	
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	RISC	Protecció La malaltia causa del dèficit d'autonomia està diagnosticada i en tractament
					Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	RISC	La persona té reconeguts el grau de discapacitat i / o dependència
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	ALT RISC	La persona és usuària d'un servei, recurs o prestació en funció de la seva malaltia, discapacitat o situació de dependència
					Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	RISC	Hi ha una xarxa familiar i / o social de suport implicada en la cura
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	ALT RISC	La persona segueix amb regularitat el tractament mèdic i/o té un hàbits saludables per la seva situació de salut
	Manca d'autonomia personal a les activitats instrumentals de la vida diària (A.2)	Situació en què la persona no pot desenvolupar les activitats instrumentals de la vida diària (utilització del transport públic, realització de tasques domèstiques, responsabilitat sobre la medicació, administració de diners, capacitat d'utilitzar el telèfon, entrar i sortir del domicili de forma autònoma, etc.), independentment de la causa que la motiva: malaltia física o psíquica, trastorn mental, deteriorament cognitiu, discapacitat física, psíquica, intel·lectual o sensorial, etc.	Baixa	Necessita atenció/supervisió puntual en algun moment del dia	Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	VULNERABILITAT	Risc
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	RISC	Es preveu que el dèficit d'autonomia de la persona s'agregui en un curt termini (durant l'any) La malaltia causa del dèficit d'autonomia no està diagnosticada i en tractament
					Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	RISC	La persona no segueix amb regularitat el tractament mèdic prescrit i/o no té uns hàbits saludables per la seva situació de salut
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	ALT RISC	No existeix una xarxa familiar i / o social que s'impliqui en la cura
					Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	RISC	Cuidador / a habitual en risc o en situació de claudicació
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	ALT RISC	La situació i/o característiques del domicili agreugen el dèficit d'autonomia de les persones que hi viuen
					Ocasional	Pèrdua sobtada per causes sobrevingudes, possibilitats de millora	RISC	La persona amb dèficit d'autonomia té responsabilitats/carregues familiars
					Continua	Crònica, sense possibilitats de millora	ALT RISC	

Alt Risc

Risc

Vulnerable

Estratificació

Resultats

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

NOM DE L'EXPEDIENT	PROFESSIONAL	DATA	Nº EXPEDIENT
cognom-cognom	TS1	28/06/2017	2015/347
RISC ÀMBIT AUTONOMIA	Vulnerabilitat	Accés ràpid	
RISC ÀMBIT MATERIAL I INSTRUMENTAL	Vulnerabilitat	Accés ràpid	
RISC ÀMBIT RELACIONAL	Risc	Accés ràpid	
RISC GLOBAL DEL CAS		MODEL	PRINCIPAL
Puntuació dels Factors de context globals:		DIAGNÒSIS	
		-0,2	

VALORACIÓ DEL DIAGNÒSTIC					
SÍNTESI DE NECESSITATS I RISC ASSOCIAT ÀMBIT D'AUTONOMIA					
SITUACIÓ SOCIAL	PERSONA	RISC	FACTOR DE CONTEXTUALITZACIÓ	PERSONA	TIPUS
Manca d'autonomia personal a les activitats bàsiques (A.1)	Persona referència	Risc	La persona és usuària d'un servei especialitzat en funció de la seva malaltia, discapacitat o situació de dependència	Persona referència	Protecció
			Cuidador / a habitual en risc o en situació de claudicació	cònjuge	Risc

SÍNTESI DE NECESSITATS I RISC ASSOCIAT ÀMBIT MATERIAL I INSTRUMENTAL					
SITUACIÓ SOCIAL	PERSONA	RISC	FACTOR DE CONTEXTUALITZACIÓ	PERSONA	TIPUS

SÍNTESI DE NECESSITATS I RISC ASSOCIAT ÀMBIT RELACIONAL					
SITUACIÓ SOCIAL	PERSONA	RISC	FACTOR DE CONTEXTUALITZACIÓ	PERSONA	TIPUS

VALORACIÓ programa de diagnòstic DBA 2015 v7-1.xls Pàgina 1 de 1

NOM DE L'EXPEDIENT	PROFESSIONAL	DATA	Nº EXPEDIENT
cognom-cognom	TS1	28/06/2017	2015/347
RISC ÀMBIT AUTONOMIA	Vulnerabilitat	Accés ràpid	
RISC ÀMBIT MATERIAL I INSTRUMENTAL	Vulnerabilitat	Accés ràpid	
RISC ÀMBIT RELACIONAL	Risc	Accés ràpid	
RISC GLOBAL DEL CAS		MODEL	PRINCIPAL
Puntuació dels Factors de context globals:		DIAGNÒSIS	
		-0,2	

VALORACIÓ DEL DIAGNÒSTIC					
SÍNTESI DE NECESSITATS I RISC ASSOCIAT ÀMBIT D'AUTONOMIA					
SITUACIÓ SOCIAL	PERSONA	RISC	FACTOR DE CONTEXTUALITZACIÓ	PERSONA	TIPUS
Manca d'autonomia personal a les activitats bàsiques (A.1)	Persona referència	Risc	La persona és usuària d'un servei especialitzat en funció de la seva malaltia, discapacitat o situació de dependència	Persona referència	Protecció
			Cuidador / a habitual en risc o en situació de claudicació	cònjuge	Risc

RISC AUTOMÀTIC SEGONS SITUACIÓ:	Vulnerabilitat	RISC DETERMINAT PEL PROFESSIONAL:	
---------------------------------	----------------	-----------------------------------	--

RISC AUTOMÀTIC SEGONS SITUACIÓ:	Vulnerabilitat	RISC DETERMINAT PEL PROFESSIONAL:	
---------------------------------	----------------	-----------------------------------	--

RISC AUTOMÀTIC SEGONS SITUACIÓ:	Risc	RISC DETERMINAT PEL PROFESSIONAL:	
---------------------------------	------	-----------------------------------	--

OBSERVACIONS I COMENTARIS	

NECESSITATS SOCIALS

Autonomia	Material e instrumental	Relacional
<ul style="list-style-type: none">• Suport a l'alimentació• Suport a la higiene personal• Suport al seguiment i tractament mèdic i control farmacològic• Suport a la protecció de béns i patrimoni• Suport al benestar emocional	<ul style="list-style-type: none">• Allotjament temporal i d'emergència• Accés a un habitatge• Condicionament de l'habitatge• Cobertura de les necessitats bàsiques (alimentació, subministraments, roba, etc.)• Suport a la gestió de l'economia familiar• Millora de les condicions sociolaborals i / o de l'ocupabilitat per a la inserció laboral	<ul style="list-style-type: none">• Protecció física, psicològica, jurídica, etc.• Adquisició de patrons de conducta socialment establerts• Adquisició de dinàmiques i rols familiars socialment establerts• Promoció / apoderament individual / adquisició d'habilitats i recursos personals.• Suport per a poder afrontar les càrregues familiars.• Atenció i cura.• Suport a la millora de les relacions socials i la inclusió social.• Rebre tractament mèdic i / o terapèutic.

Conclusions

Eina de valoració social per a estandarditzar les situacions socials i determinar un nivell de risc de cada cas per a la intervenció des dels serveis socials

Microsistema

- Prioritzar actuacions i determinar la intensitat segons cada cas.
- Monitoritzar canvis a les situacions socials que poden comportar risc
- Guiar la intervenció professional
- Facilitar i sistematitzar el traspàs de casos entre professionals, nivells i sistemes

Mesosistema

- Disminuir la variabilitat i augment de l'equitat
- Detectar les necessitats socials més importants i establir línies estratègiques.
- Planificar els recursos i el catàleg de prestacions.
- Avaluar l'impacte de les intervencions i prestacions

Macrosistema

- Planificar i distribuir els recursos i intensitat en funció de la situació social de cada territori.
- Avaluar les polítiques i estratègies implementades.
- Compatibilitat amb eines especialitzades de cribratge (infància, autonomia, etc.).
- Possibilitat de cribratge per a les persones en situació de necessitat social complexa (PNASC)
- Llenguatge compartit per a la interoperabilitat

Referències

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

- Idáñez, M. J. A. (2013). Trabajo social: concepto y metodología. Editorial Paraninfo.
- Cabero, J., & Llorente-Cejudo, M. C. (2013). La aplicación del juicio de experto como técnica de evaluación de las tecnologías de la información (TIC). Eduweb, 7 (2), 11-22.
- CIUTADANIA, D. D. A. S. I. (2010). Pla estratègic de serveis socials de Catalunya 2010-2013. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Escobar-Pérez, J., & Cuervo-Martínez, A. (2008). Validez de contenido y juicio de expertos: una aproximación a su utilización. Avances en medición, 6(1), 27-36.
- Fantova, F. (2016). Servicios Sociales y atención integrada. Actas Coordinación Sociosanitaria. 18. 7-19.
- Ferrer, J., & Montagud, X. (2012). Trabajo social y complejidad: los “wicked problems. Comunicación presentada en el IX Congreso Estatal de Facultades de Trabajo social, Jaén. El trabajo social ante los desafíos de un mundo en cambio, 1035-1052.
- García Herrero, G. A. (2008). Reflexiones y utilidades sobre el diagnóstico y la programación de la intervención social. Ecos de Mary Richmond. Revista de Servicios Sociales y Política Social, (83), 9-38.
- Herráiz, E. D., & De Castro, P. F. (2013). Conceptualización del diagnóstico en Trabajo Social: necesidades sociales básicas/Social work diagnosis conceptualization: Basics social needs. Cuadernos de trabajo social, 26(2), 431.
- Lewin, K. (1973). Action research and minority problems, en Resolving Social Conflicts: Selected Papers on Group Dynamics. G. LEWIN (ed). London, SouvenirPress

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta